CAIS AM GYMERADWYAETH FOESEGOL

MYFYRWYR YMCHWIL YN UNIG Mae'r ffurflen hon i'w chwblhau gan y myfyriwr o fewn **CHWE** mis yn achos myfyrwyr llawn amser a **DEUDDEG** mis yn achos myfyrwyr rhan amser, ar ôl cychwyn y radd ymchwil neu ar ôl dilyniant i Ran Dau eich cwrs. Ar ôl ei chwblhau, cyflwynwch y ffurflen hon trwy'r **Porth Coleg Doethurol ar MyTSD** (https://mytsd.uwtsd.ac.uk). Mae'r ddogfen hon ar gael hefyd yn Saesneg.
MYFYRWYR YMCHWIL A STAFF YN UNIG Wrth brosesu'r cais hwn rhaid cyflwyno pob gohebiaeth sy'n ymwneud â'r cais yn ysgrifenedig a'i hanfon drwy e-bost i pgresearch@uwtsd.ac.uk, gyda'r teitl 'Cymeradwyaeth Foesegol' a'ch enw i ddilyn.
Dylai **MYFYRWYR AR RAGLENNI ISRADDEDIG NEU RAGLENNI MEISTR A ADDYSGIR** gyflwyno'r ffurflen hon (a chael y canlyniad) trwy systemau a eglurir i chi gan y goruchwyliwr/ arweinydd modwl.

Er mwyn i fudd ddeillio o ymchwil ac i leihau'r risg o niwed, mae'n rhaid ei gynnal yn foesegol. Mae'n bosibl na fydd ymchwilydd wedi'i ddiogelu gan yswiriant y Brifysgol os na chafwyd cymeradwyaeth foesegol cyn cychwyn.

Mae'r Brifysgol yn dilyn diffiniad yr OECD o **weithgarwch ymchwil** a geir yn llawlyfr Frascati: "gwaith creadigol a gyflawnir mewn modd systematig er mwyn cynyddu'r stôr o wybodaeth, yn cynnwys gwybodaeth am ddyn, diwylliant a chymdeithas, a'r defnydd o'r stôr hon o wybodaeth i lunio cymwysiadau newydd" Yn hynny o beth, mae hyn yn cwmpasu gweithgareddau a gyflawnir gan aelodau'r staff, myfyrwyr ymchwil ôl-raddedig, a myfyrwyr ôl-raddedig ac israddedig a addysgir sy'n gweithio ar draethodau hir/prosiectau.

Gelwir yr unigolyn sy'n ymgymryd â'r gweithgarwch ymchwil yn "brif ymchwilydd".

Nid oes angen cymeradwyaeth foesegol ar gyfer archwiliadau arferol, adolygiadau perfformiad, astudiaethau sicrhau ansawdd, profion o fewn gofynion addysgol arferol, a beirniadaeth lenyddol neu artistig.

Darllenwch y nodiadau cyfarwyddyd cyn cwblhau HOLL adrannau'r ffurflen.

Rhaid i'r ffurflen hon gael ei chwblhau a'i chymeradwyo cyn ymgymryd ag unrhyw weithgarwch ymchwil. Gweler y Rhestr Wirio am fanylion y broses ar gyfer categorïau gwahanol o geisiadau.

ADRAN A: Amdanoch Chi (Prif Ymchwilydd)

1	Enw Llawn: Daniel Huw Lewis					
2	Ticiwch bob blwch sy'n berthnasol:		Aelod o'r staff:	☐	Cymrawd ymchwil anrhydeddus:	☐
	Myfyriwr Israddedig	☐	Myfyriwr Ôl-raddedig a Addysgir	☒	Myfyriwr Ymchwil Ôl-raddedig	☐

3	Athrofa/Disgyblaeth Academaidd/Canolfan:	Prifysgol y Drindod Dewi Sant
4	Campws:	SA1

5	Cyfeiriad e-bost:	2300140@student.uwtsd.ac.uk
6	Rhif Ffôn Cyswllt:	07557943597
	I fyfyrwyr:	
7	Rhif y Myfyriwr:	2300140
8	Rhaglen Astudio:	TAR Cynradd
9	Cyfarwyddwr Astudiaethau/ Goruchwyliwr:	Rachel Bendall

ADRAN B: Cymeradwyaeth ar gyfer Gweithgarwch Ymchwil

1	A yw'r gweithgarwch ymchwil wedi'i gymeradwyo mewn egwyddor? (gweler y Nodiadau Cyfarwyddyd ynglŷn â'r broses gymeradwyo briodol ar gyfer lefelau ymchwil gwahanol gan gategorïau gwahanol o unigolion)	**YDY**	☒	**NAC YDY**	☐
				Dyddiad	
2	Os Ydy, nodwch ffynhonnell y gymeradwyaeth (a'r dyddiad os yw'n wybyddus) ***Mae'n rhaid cael cymeradwyaeth mewn egwyddor gan y ffynhonnell berthnasol cyn gwneud cais am gymeradwyaeth foesegol***	Pwyllgor Graddau Ymchwil	☐		
		Pwyllgor Ymchwil yr Athrofa	☐		
		Arall (noder)	☒	Rachel Bendall (12/3/24)	

ADRAN C: Deunyddiau Cyfarwyddyd Moesegol Mewnol ac Allanol

	Rhestrwch y dogfennau cyfarwyddyd moesegol craidd y cyfeiriwyd atynt wrth gwblhau'r ffurflen hon (gan gynnwys unrhyw godau moeseg ymchwil penodol i'r ddisgyblaeth, codau moeseg ymchwil penodol i'r lleoliad, a hefyd unrhyw ganllawiau moesegol penodol yn ymwneud â'r fethodoleg arfaethedig). Ticiwch i gadarnhau fod eich cynnig ymchwil yn cydymffurfio â'r codau a'r canllawiau hyn. Gallwch ychwanegu rhesi i'r tabl hwn os oes angen.	
1	**Cod Ymarfer Moeseg ac Integredd Ymchwil PCYDDS**	☒
2	**Polisi Rheoli Data Ymchwil PCYDDS**	☒
3	**Ethical Guidelines for Educational Research (BERA, 2018)**	☒
4	**Cod ymddygiad ac Ymarfer Proffesiynol (Cyngor y Gweithlu Addysg, 2023).**	☒

ADRAN D: Gweithgarwch Ymchwil Cydweithredol Allanol
Os oes cydweithwyr allanol yna dylech gael caniatâd gan y bobl gyswllt i rannu eu data personol gyda'r brifysgol. Os nad oes cydweithwyr allanol yna gadewch yr adran hon yn wag a symud ymlaen i adran E.

1	Sefydliad					
2	Enw'r person cyswllt					
3	Cyfeiriad e-bost y person cyswllt					
4	Ydy eich ymchwil yn cael ei ariannu'n allanol?		**YDY**	☐	**NAC YDY**	☐
5	Ydych chi'n derbyn ysgoloriaeth KESS?		**YDW**	☐	**NAC YDW**	☐
6	Ydych chi wedi'ch cyflogi'n benodol i ymgymryd â'r ymchwil hwn naill ai am dâl neu'n wirfoddol?	Gwirfoddol	**YDW**	☐	**NAC YDW**	☐
7		Cyflogedig	**YDW**	☐	**NAC YDW**	☐

8	A yw'r ymchwil yn cael ei wneud o fewn un o Bartneriaethau Dysgu Proffesiynol yr Athrofa (PDPA) PCYDDS sy'n bod yn barod?	Os YDY yna nid oes angen ateb y cwestiwn caniatâd isod.	**YDY**	☐	**NAC YDY**	☐
9	A oes caniatâd i ymgymryd â'r ymchwil wedi'i roi gan y sefydliad partner?	(Os OES atodwch gopi) Os NA ni all y cais fynd yn ei flaen	**OES**	☐	**NAC OES**	☐

Pan fo'r gweithgarwch ymchwil yn cael ei gynnal mewn cydweithrediad â sefydliad allanol

10	A oes gan y sefydliad hwn ei system cymeradwyaeth foesegol ei hun?	**OES**	☐	**NAC OES**	☐
	Os Oes, atodwch gopi o unrhyw gymeradwyaeth derfynol (neu gymeradwyaeth interim) gan y sefydliad (gall hwn fod yn gopi o e-bost os yw'n briodol).				

ADRAN E: Manylion y Gweithgarwch Ymchwil

1	Teitl dangosol:	Beth yw canfyddiadau dysgwyr Blwyddyn 5 a 6 o ddefnyddio strategaeth Meini Prawf Llwyddiant mwy systematig yn y dosbarth?		
2	Dyddiad cychwyn arfaethedig:	8/4/24	Dyddiad gorffen arfaethedig:	31/7/24

Cyflwyniad i'r Ymchwil (uchafswm o 300 o eiriau i bob adran)

Gwnewch yn siŵr eich bod yn ysgrifennu ar gyfer <u>Cynulleidfa Anarbenigol</u> wrth amlinellu eich ymateb i'r pwyntiau isod:

- *Pwrpas y Gweithgarwch Ymchwil*
- *Cwestiwn Ymchwil Arfaethedig*
- *Nodau'r Gweithgarwch Ymchwil*
- *Amcanion y Gweithgarwch Ymchwil*

Dangoswch, yn gryno, sut mae **<u>Ymchwil Cyfredol</u>** wedi arwain y gweithgarwch arfaethedig ac esboniwch

- *Beth fydd y gweithgarwch ymchwil yn ei ychwanegu at y corff gwybodaeth*
- *Sut mae'n mynd i'r afael â maes o bwys.*

3

Pwrpas y Gweithgarwch Ymchwil

Bydd y gweithgarwch ymchwil yma yn cymryd lle mewn cyd-destun ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg yn Ne Cymru. Fel pwrpas y prosiect ymchwil, anelir i ddadansoddi effaith cyflwyno strategaeth Meini Prawf Llwyddiant (MPLl) mwy systematig ar ddysgwyr Blwyddyn 5 a 6.

Mae Estyn (2018) yn dynodi 'golygu egwyddorion Asesu ar gyfer Dysgu' (AagD) fel rhan o'r *12 Egwyddorion Addysgegol a Dysgu da* – sy'n rhoi'r canllawiau i athrawon o ymarfer da.
Yn fwy sbesiffig mae gwaith Crichton & McDaid (2015) yn cynnig bod defnyddio Meini Prawf Llwyddiant yn strategaeth AagD defnyddiol sy'n helpu i wthio cyrhaeddiad disgyblion trwy sicrhau ei bod yn deall yn union beth sydd angen iddynt wneud i lwyddo.
Ond serch hyn, dadleua Willis *et al.,* (2023) yn gritigol bod defnyddio strategaethau MPLl yn medru cyflwyno rhwystrau ychwanegol i ddysgu disgyblion, o ganlyniad i'r defnydd o iaith estynedig neu chyfarwyddiadau amwys, sy'n gallu tynnu ar ddefnyddioldeb MPLl yn y dosbarth.

Bydd yr ymchwil yma yn defnyddio canfyddiadau'r llenyddiaeth yma i geisio ddatblygu ymarfer trwy gyflwyno strategaeth MPLl i ddosbarth Blwyddyn 5 a 6, sy'n torri'r gofynion i gamau strwythuredig. Trwy ddefnydd camau penodol a iaith syml – gobeithir helpu disgyblion i ddiwallu'r gofynion, a chyrraedd nod y wers yn haws, trwy sicrhau ei dealltwriaeth o'r hyn sydd angen iddynt eu wneud i lwyddo.

4

Cwestiwn Ymchwil
Beth yw canfyddiadau dysgwyr Blwyddyn 5 a 6 o ddefnyddio strategaeth Meini Prawf Llwyddiant mwy systematig yn y dosbarth?

5	**Nodau'r Gweithgarwch Ymchwil** Rwyf wedi llunio nodau'r gweithgarwch ymchwil ar ffurf cyfres o gwestiynau – - Yw MPLl mwy systematig yn helpu disgyblion i ddeall gofynion y wers yn well? - Yw MPLl mwy systematig yn hybu cyrhaeddiad disgyblion?
6	**Amcanion y Gweithgarwch Ymchwil** Gan arsylwi astudiaeth achos, cynnal cyfweliadau, a holiaduron; amcanion y gweithgarwch ymchwil yw i ddarganfod os yw cynhyrchu Meini Prawf Llwyddiant mwy systematig (gyda camau penodol a iaith syml) yn helpu disgyblion Blwyddyn 5 a 6 i wthio'u cyrhaeddiad.
	Dulliau arfaethedig (uchafswm o 600 o eiriau) Rhowch grynodeb byr o'r holl ddulliau y **gellid** eu defnyddio yn y gweithgarwch ymchwil, gan ei gwneud yn glir pa dechnegau penodol fydd o bosibl yn cael eu defnyddio. Os ystyrir yn ddiweddarach bod dulliau heblaw am y rhai a restrwyd yn yr adran hon yn briodol, bydd angen cymeradwyaeth foesegol ychwanegol ar gyfer y dulliau hynny. Nid oes angen i chi gyfiawnhau'r dulliau yma, ond yn hytrach dylech ddisgrifio sut rydych chi'n bwriadu casglu'r data sydd eu hangen i gwblhau eich prosiect.
7	Fy mwriad ydy cynnal astudiaeth achos er mwyn ymchwilio effaith cyflwyno Meini Prawf Llwyddiant mwy systematig i ddysgwyr Blwyddyn 5 a 6. Mae astudiaeth achos yn rhoi cyd-destun real i ymchwilwyr i ymateb i gwestiwn ymchwil nodedig. Fel amlinella'r llenyddiaeth mae Thomas (2021) yn ysgrifennu bod dau ochr i astudiaeth achos: (1) y pwnc neu'r cyfranogwyr; (2) y ffrâm/ gwrthrych dadansoddol – sy'n cylchynu'r cwestiwn neu ffocws ymchwil penodol. Yn yr astudiaeth achos yma, y dysgwyr Blwyddyn 5 a 6, o fewn cyd-destun dosbarth yn Ysgol A, yw cyfranogwyr yr ymchwil. Dyma yw'r unigolion fydd yn cael ei ffocysu arno yn ystod y cyfnod arsylwi. Mae'r ffrâm dadansoddol felly yn ffocysu ar ymateb i'r cwestiwn ymchwil – 'Beth yw canfyddiadau dysgwyr Blwyddyn 5 a 6 o ddefnyddio strategaeth Meini Prawf Llwyddiant mwy systematig yn y dosbarth?'. Bydd yr astudiaeth achos yn asesu sut mae cyflwyno'r MPLl yn annog cyflawniad academaidd y dysgwyr yma (y cyfranogwyr) o fewn cyd-destun Ysgol A. Fel ymchwilydd, mae'n hanfodol i gadw'r cwestiwn ymchwil mewn golwg wrth ystyried ac arwain ffrâm dadansoddol yr ymchwil – dylid cydlynu ymchwil academaidd a theorïau addysgegol perthnasol i ddadansoddi ymateb disgyblion i'r ymyrraeth sbesiffig yma. Byddaf yn cynnal astudiaeth achos gyda dau grŵp o ddysgwyr Blwyddyn 5 a 6 – bydd un grŵp yn derbyn MPLl systematig (gyda rhestr cynhwysfawr o'r camau sydd angen iddynt cymryd i gyrraedd nod y wers); tra fydd y grŵp arall yn derbyn MPLl gyda nod y wers yn unig. Byddaf yn defnyddio tri dull gwahanol i gasglu data – **(1) Arsylwi strwythuredig** Byddaf yn defnyddio taflen arsylwi i sgorio ymgysylltiad disgyblion gyda'u copi caled o'r MPLl wrth wneud eu gwaith (sgôr o 1-5). Trwy gymharu'r ddau grŵp byddaf yn ceisio darganfod os yw MPLl mwy systematig yn ennyn mwy o sylw disgyblion, ac yn helpu'u ymgysylltiad. **(2) Holiadur gyda disgyblion** Byddaf yn casglu barn y ddau grŵp o disgyblion ar sut y maen nhw'n teimlo am eu MPLl nhw, i geisio clywed eu syniadau. **(3) Cyfweliad gyda'r athrawes dosbarth** Byddaf yn casglu barn yr athrawes dosbarth, a'i arsylwadau o'r cyfnod arsylwi. Byddwn yn dadansoddi gwaith disgyblion ar y cyd. Mae'r athrawes yn medru cynnig persbectif gwahanol gyda mewnwelediadau ehangach, gan ei bod yn deall ac yn nabod y disgyblion yn well.
	Lleoliad y gweithgarwch ymchwil Nodwch yr holl leoliadau lle cynhelir y gweithgarwch ymchwil.
8	I roi cyd-destun i'r sefydliad, mae'n ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg yn Ne Cymru. Yn ôl adroddiad diweddaraf Estyn (2016) roedd gan Ysgol A, 306 o ddisgyblion rhwng 3-11 oed. Roedd 16% o ddisgyblion gyda ADY, sydd yn llai na'r canran cenedlaethol o 25%. Dim ond rhai disgyblion sy'n dod o gartrefi sy'n siarad Cymraeg (t.1), sy'n cael effaith ar safonau darllen Cymraeg yn yr ysgol (t.4). Bydd yr ymchwil yn cymryd lle mewn dosbarth cymysg Blwyddyn 5/6, lle mae 28 disgybl yn cofrestru. Mae tua 40% o'r disgyblion gydag anghenion dysgu ychwanegol (llawer yn uwch na'r canran cenedlaethol, a chyfartaledd yr ysgol) sydd gydag effaith ar sgiliau Cymraeg cyfartalog y dosbarth dan sylw.
	Gweithgarwch ymchwil y tu allan i'r DU Os cynhelir gweithgarwch ymchwil dramor, chi sy'n gyfrifol am sicrhau y cydymffurfir ag ystyriaethau moesegol lleol ac y ceisir y caniatâd perthnasol. Nodwch unrhyw ganllawiau lleol sy'n bodoli (e.e. gan gymdeithasau proffesiynol lleol/cymdeithasau dysgedig/prifysgolion) a nodwch a yw'r rhain yn cynnwys amodau moesegol y tu hwnt i'r hyn sy'n arferol yn y DU (rhowch fanylion unrhyw drwyddedau neu ganiatâd sydd eu hangen). Yn ogystal nodwch a oes unrhyw faterion moesegol penodol yn codi yn sgil y cyd-destun lleol lle cynhelir y gweithgarwch ymchwil, er enghraifft, materion diwylliannol a/neu gyfreithiol sensitif neu achosion lle mae'r cyfranogwyr yn agored i niwed. Os ydych chi'n byw yn y wlad ble byddwch yn gwneud yr ymchwil yna nodwch hyn.

9	-

10	Defnyddio dogfennau nad ydynt wedi'u cyhoeddi: A oes unrhyw rai o'r dogfennau **NAD** ydynt ar gael yn gyhoeddus?	**NAC OES**	☒
		OES	☐
11	Os Oes, rhowch fanylion yma o'r modd y byddwch yn cael mynediad at ddogfennaeth benodol nad yw ar gael yn gyhoeddus a bod hyn yn unol â chyfraith diogelu data gyfredol y wlad dan sylw a Chymru a Lloegr. -		

	A yw eich ymchwil yn ymwneud ag un neu fwy o saith nod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015?	**YDY**	**NAC YDY**
12	Cymru lewyrchus	☒	☐
13	Cymru gydnerth	☐	☒
14	Cymru iachach	☐	☒
15	Cymru sy'n fwy cyfartal	☐	☒
16	Cymru o gymunedau cydlynus	☐	☒
17	Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	☒	☐
18	Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang	☐	☒
19	Os atebwyd YDY i unrhyw rai o'r uchod, rhowch fanylion:		
	Bwriad yr ymchwil yw i geisio i annog cyrhaeddiad dysgwyr, trwy ddatblygu ymarfer Asesu ar gyfer Dysgu (fel rhan o nodau Cymru lewyrchus – i ddatblygu dyfodol dysgwyr Cymraeg).		

ADRAN F: Cwmpas y Gweithgarwch Ymchwil

	A fydd y gweithgarwch ymchwil yn cynnwys:	**BYDD**	**NA FYDD**
1	Defnyddio holiadur neu offeryn ymchwil tebyg?	☒	☐
2	Defnyddio cyfweliadau?	☒	☐
3	Defnyddio grwpiau ffocws?	☒	☐
4	Defnyddio dyddiaduron cyfranogwyr?	☐	☒
5	Defnyddio recordiadau fideo neu sain?	☐	☒
6	Defnyddio ffeiliau log a gynhyrchir gan gyfrifiadur?	☐	☒
7	Arsylwi ar gyfranogwyr a hwythau'n ymwybodol o hynny?	☒	☐
8	Arsylwi ar gyfranogwyr a hwythau ddim yn ymwybodol o hynny?	☐	☒
9	Mynediad i wybodaeth bersonol neu gyfrinachol heb gydsyniad penodol y cyfranogwyr?	☐	☒
10	Defnyddio unrhyw gwestiynau, ysgogiadau prawf neu gyflwyniad a allai, ym mhrofiad rhai, achosi niwed / tramgwydd corfforol, meddyliol neu emosiynol?	☐	☒
11	Cyflawni unrhyw weithredoedd a allai achosi embaras neu effeithio ar hunan-barch?	☐	☒

12	Ymchwilio i gyfranogwyr sy'n ymwneud â gweithgareddau anghyfreithlon?	☐	☒
13	Defnyddio gweithdrefnau sy'n cynnwys twyll?	☐	☒
14	Rhoi unrhyw sylwedd, cyfrwng neu blasebo?	☐	☒
15	Gweithio gydag anifeiliaid fertebraidd byw?	☐	☒
16	Gweithdrefnau a allai gael effaith negyddol ar yr amgylchedd?	☐	☒
17	Dulliau eraill o gasglu data gwreiddiol. Nodwch y math o ddull(iau) casglu data isod.	☐	☒
	Manylion unrhyw ddulliau eraill o gasglu data gwreiddiol: (dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)		

Os atebwyd NA FYDD i bob cwestiwn, yna mae'r gweithgarwch ymchwil yn isel ei risg (yn foesegol) a **gall** fod wedi'i eithrio rhag **rhai** o'r adrannau canlynol (gweler y Nodiadau Cyfarwyddyd).

Os atebwyd BYDD i unrhyw gwestiwn, ni ddylid ymgymryd â gweithgarwch ymchwil tan y ceir cymeradwyaeth foesegol lawn.

ADRAN G: Cyfranogwyr Arfaethedig

Os nad oes cyfranogwyr, peidiwch â llenwi'r adran hon, ond ewch yn uniongyrchol i adran H.

	Pwy yw'r cyfranogwyr arfaethedig:	**IE**	**NA**
1	Myfyrwyr neu staff yn y Brifysgol?	☐	☒
2	Oedolion (dros 18 oed ac sy'n gymwys i gydsynio)?	☒	☐
3	Oedolion agored i niwed?	☐	☒
4	Plant a Phobl Ifanc dan 18 oed? (Bydd angen cydsyniad Rhiant, Gofalwr neu Warcheidwad)	☒	☐
5	Carcharorion?	☐	☒
6	Troseddwyr ifanc?	☐	☒
7	Y rhai y gellid ystyried bod ganddynt berthynas arbennig o ddibynnol â'r ymchwilydd neu gyfryngwr (*gatekeeper*)?	☐	☒
8	Pobl sy'n ymwneud â gweithgareddau anghyfreithlon?	☐	☒
9	Eraill. Nodwch y cyfranogwyr isod ac, yn benodol, unrhyw grŵp nad ydynt efallai'n gallu rhoi cydsyniad).	☐	☒
	Manylion unrhyw grwpiau cyfranogwyr eraill:		

	Niferoedd a ffynhonnell y cyfranogwyr Rhowch amcangyfrif o'r nifer disgwyliedig o gyfranogwyr. Sut byddwch chi'n canfod cyfranogwyr a sut cânt eu recriwtio?	
10	Faint o gyfranogwyr a ddisgwylir?	1 oedolyn; tua 28 o blant.
11	Pwy fydd y cyfranogwyr?	Athrawes cynradd, a tua 28 o ddisgyblion Blwyddyn 5 a 6.
12	Sut byddwch chi'n canfod y cyfranogwyr?	Mae'r disgyblion yn cofrestru yn fy nosbarth, ar leoliad PAP 2 (ar y cwrs TAR Cynradd) mewn ysgol cynradd cyfrwng Cymraeg yn Ne Cymru. Yr athrawes sy'n cael ei cyfweliad yw fy mentor dosbarth yn y dosbarth hyn.

	Gwybodaeth i gyfranogwyr:	BYDDAF	NA FYDDAF	AMH.
13	A fyddwch chi'n disgrifio'r prif weithdrefnau ymchwil i gyfranogwyr ymlaen llaw, fel eu bod yn cael gwybod beth i'w ddisgwyl?	☒	☐	☐
14	A fyddwch chi'n dweud wrth y cyfranogwyr fod eu cyfranogiad yn wirfoddol?	☒	☐	☐
15	A fyddwch chi'n cael cydsyniad ysgrifenedig gan y rhai sy'n cymryd rhan?	☒	☐	☐
16	A fyddwch chi'n egluro wrth y cyfranogwyr na fydd gwrthod cymryd rhan yn yr ymchwil yn effeithio ar eu triniaeth neu'u haddysg (os yn berthnasol)?	☒	☐	☐
17	Os yw'r ymchwil yn arsylwadol, a fyddwch chi'n gofyn i'r cyfranogwyr am eu cydsyniad i gael eu harsylwi?	☒	☐	☐
18	A fyddwch chi'n dweud wrth y cyfranogwyr eu bod yn gallu tynnu'n ôl o'r ymchwil ar unrhyw adeg ac am unrhyw reswm?	☒	☐	☐
19	Gyda holiaduron, a fyddwch chi'n rhoi'r dewis i gyfranogwyr i hepgor cwestiynau nad ydynt am eu hateb?	☒	☐	☐
20	A fyddwch chi'n dweud wrth y cyfranogwyr yr ymdrinnir â'u data yn gwbl gyfrinachol ac, os cânt eu cyhoeddi, na ellir eu hadnabod fel eu data hwy?	☒	☐	☐
21	A fyddwch yn cynnal ôl-drafodaeth gyda'r cyfranogwyr wedi iddynt gymryd rhan, mewn modd sy'n briodol i'r math o ymchwil a gynhaliwyd?	☒	☐	☐
22	Os atebwyd NA FYDDAF i unrhyw rai o'r cwestiynau uchod, rhowch eglurhad			
	I ategu, bydd angen sicrhau cydsyniad rhieni/gwarchodwyr gan bo'r disgyblion dan 18 oed.			

	Gwybodaeth i gyfranogwyr:	BYDD	NA FYDD	AMH.
24	A fydd pob cyfranogwr yn cael ei dalu?	☐	☒	☐
25	A fydd offer trydanol arbenigol neu offer arall yn cael ei ddefnyddio gyda'r cyfranogwyr?	☐	☒	☐
26	A fydd unrhyw fuddiannau ariannol neu fuddiannau eraill i'r ymchwilydd neu'r Brifysgol yn deillio o'r astudiaeth hon?	☐	☒	☐
27	A fydd y gweithgarwch ymchwil yn cynnwys camarwain cyfranogwyr yn fwriadol mewn unrhyw fodd, neu guddio nodau penodol yr astudiaeth yn rhannol neu'n llawn?	☐	☒	☐
28	Os atebwyd BYDD i unrhyw gwestiwn, rhowch fanylion llawn			

ADRAN H: Risgiau a Ragwelir

	Amlinellwch unrhyw risgiau a ragwelir a allai gael effaith niweidiol ar unrhyw rai o'r cyfranogwyr, yr ymchwilwyr a/neu'r Brifysgol, a'r camau a gymerir i fynd i'r afael â nhw. Os ydych wedi cwblhau asesiad risg llawn (er enghraifft fel sy'n ofynnol gan labordy, neu gydweithiwr ymchwil allanol) gallwch atodi'r asesiad hwnnw i'r ffurflen hon.		
1	**A oes asesiad risg llawn wedi'i gwblhau a'i atodi?**	**Oes**	☐
		Nac oes	☒
2	**Risgiau i'r cyfranogwyr** Er enghraifft: iechyd a diogelwch penodol i'r sector, gofid emosiynol, datgeliad ariannol, niwed corfforol, trosglwyddo data personol, gwybodaeth sefydliadol sensitif		
	Risg i'r cyfranogwyr:	*Sut y byddwch yn lleihau'r risg i'r cyfranogwyr:*	

	1. Aflonyddwch i'r berthynas rhwng disgyblion â'r athro. 2. Risg y gall disgyblion deimlo eu bod wedi'u gorfodi i roi ymatebion cadarnhaol neu ragfarnllyd i gwestiynau oherwydd perthnasau.	1. Byddaf yn sicrhau bod disgyblion yn deall eu bod yn rhan o waith ymchwil, a bod hanner y cyfranogwyr gyda mwy o adnoddau i'w helpu nag eraill (2 Meini Prawf Llwyddiant gwahanol – un yn fwy cynhwysfawr na'r llall). Byddaf yn hysbysu disgyblion bo'r 2 grŵp wedi cael ei ddewis ar hap – a bod neb wedi cael eu ddewis i gael fwy o gymorth, yn benodol. 2. Byddaf yn rhoi gwybod i ddisgyblion bo'u atebion i'r holiadur yn anhysbys. Na fydd unrhyw canlyniad negyddol i unigolion o ganlyniad i ymatebion negyddol, ac mae perffaith hawl i fynegi gonestrwydd heb gam.
3	Os yw'r gweithgarwch ymchwil yn cynnwys pynciau sensitif neu bynciau sy'n peri gofid neu gywilydd (e.e. gweithgarwch rhywiol, defnydd o gyffuriau) neu faterion sy'n debygol o ddatgelu gwybodaeth sy'n galw am weithredu pellach (e.e. gweithgarwch troseddol), rhowch fanylion y gweithdrefnau i ddelio â'r materion hyn, gan gynnwys unrhyw gefnogaeth/gyngor (e.e. rhifau llinellau cymorth) a gynigir i'r cyfranogwyr. Sylwer, lle bo hynny'n berthnasol, y dylai gweithdrefnau cydsynio ei gwneud yn glir os darganfyddir rhywbeth sydd, neu a allai fod, yn anghyfreithlon yn ystod prosiect, ei bod yn bosibl y bydd angen ei ddatgelu i'r awdurdodau priodol	
	-	
4	**Risgiau i'r ymchwilydd** Er enghraifft: iechyd a diogelwch personol, niwed corfforol, gofid emosiynol, risg o gyhuddiad o niwed/ anwedduster, gwrthdaro buddiannau	
	Risg i'r ymchwilydd: 1. Cyhuddiadau o ffugio data. 2. Torri cyfrinachedd oherwydd bod data'n cael ei ryddhau'n damweiniol.	*Sut y byddwch yn lleihau'r risg i'r ymchwilydd:* 1. Sicrhau bod data yn cael ei rannu yn agored o fewn y traethawd, a bod athrawes allanol yn cydsynio bo'r data yn gywir. 2. Byddaf yn storio data yn ddiogel, trwy ddefnydd camau Office 365 y Brifysgol.
5	**Risgiau i'r Brifysgol/sefydliad** Er enghraifft: cyhoeddusrwydd gwael, colled ariannol, diogelu data	
	Risg i'r Brifysgol: 1. Niwed i enw da y Brifysgol.	*Sut y byddwch yn lleihau'r risg i'r brifysgol:* 1. Byddaf yn dilyn canllawiau BERA (2018) a Chyngor y Gweithle Addysgu (2023) i sicrhau fy mod yn cynnal ymchwil proffesiynol, sy'n cyd-fynd gyda ansawdd da y Brifysgol.
6	**Risgiau amgylcheddol** Er enghraifft: gollwng llygryddion yn ddamweiniol, niwed i ecosystemau lleol	
	Risg i'r amgylchedd: 1. Defnyddio papur (Meini Prawf Llwyddiant a holiaduron ar bapur).	*Sut y byddwch yn lleihau'r risg i'r amgylchedd:* 1. Byddaf yn ailgylchu'r bapur wedi diwedd yr ymchwil i geisio lleihau'r niwed i'r amgylchedd.

	Y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS)			
	Os yw gweithgarwch ymchwil yn cynnwys plant neu oedolion agored i niwed, mae'n rhaid cael tystysgrif gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd cyn dod i unrhyw gysylltiad â'r cyfranogwyr hyn.	**OES**	**NAC OES**	**AMH.**
7	A oes angen Tystysgrif DBS gyfredol arnoch ar gyfer eich ymchwil?	☒	☐	☐

8	Os OES, nodwch rif y dystysgrif. Os nad yw rhif y dystysgrif ar gael, nodwch "I ddilyn"; yn yr achos hwn bydd unrhyw gymeradwyaeth foesegol yn amodol ar ddarparu'r rhif tystysgrif priodol.	

ADRAN I: Adborth, Cydsyniad a Chyfrinachedd

1	**Adborth** Pa ôl-drafodaeth ac adborth a ddarperir i'r cyfranogwyr, sut y gwneir hyn a phryd?
	Byddaf yn ddiolch i'r bobol a gymerodd rhan. Byddaf yn crynhoi'r syniadau y caiff ei drafod fel bod disgyblion yn deall yr ymchwil ar ddiwedd y broses, a dweud wrth gyfranogwyr y gellir cael clywed canlyniadau'r ymchwil os yr hoffwn. Byddaf yn gweithio yn yr ysgol dros yr wythnosau nesaf a byddaf yn cynnal sesiwn 'galw mewn', i roi'r cyfle i ddisgyblion i drafod y canlyniadau, unwaith mae rhain wedi cael ei casglu'n drefnus.
2	**Cydsyniad gwybodus** Disgrifiwch y trefniadau i hysbysu darpar gyfranogwyr, cyn iddynt roi cydsyniad, o'r hyn mae'n ei olygu i gymryd rhan. Disgrifiwch y trefniadau i gyfranogwyr roi cydsyniad llawn cyn i'r gwaith o gasglu data ddechrau. Os yw'n amhriodol cael cydsyniad yn y modd hwn, eglurwch sut y ceir cydsyniad a sut y cofnodir hynny yn unol â deddfwriaeth diogelu data gyfredol.
	Bydd yr ymchwil yn cydlynu gyda chanllawiau BERA (2018). Byddaf yn esbonio i gyfranogwyr/rhieni/gwarchodwyr yn union beth fydd yr ymchwil yn ceisio casglu, ac yn rhannu'r broses o gasglu data. Bydd cyfranogwyr yn cael eu hysbysu bo'i data yn cael ei cadw'n ddiogel, a bod ganddynt yr hawl i dynno ôl o'r ymchwil pryd bynnag (gan gynnwys wedi i ddiwedd yr astudiaeth achos/arsylwad). Byddaf yn sicrhau cydsyniad disgyblion (a'i rhieni/gwarchodwyr fel unigolion dan 18 oed) i gymryd rhan yn y gwaith ymchwil, cyn cychwyn.
3	**Cyfrinachedd / Anhysbysrwydd** Nodwch sut y sicrheir cyfrinachedd ac anhysbysrwydd y cyfranogwyr mewn unrhyw gynnyrch. Os na chynigir anhysbysrwydd, eglurwch pam.
	I sicrhau cyfrinachedd ac anhysbysrwydd, byddaf yn cydlynu gyda chanllawiau BERA (2018). Bydd data yn cael ei gadw'n ar gyfrifiadur personol gyda chyfrinair. Mae'n cael ei storio yn ofalus trwy Office 365 y Brifysgol – mae broses y Brifysgol yn cadw'r data yma yn ddiogel. Byddaf yn dileu'r data unwaith mae'r ymchwil wedi ei gyflwyno. Byddaf yn defnyddio llythrennau (e.e. Ysgol A; Disgybl B) er mwyn sicrhau anhysbysrwydd cyfranwyr a'r sefydliad trwy gydol yr ymchwil.

ADRAN J: Diogelu a Storio Data

	A yw'r gweithgarwch ymchwil yn cynnwys data personol (yn ôl diffiniad y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data 2016 a Deddf Diogelu Data 2018)?	**YDY**	**NAC YDY**
1	*Mae **"data personol"** yn golygu unrhyw wybodaeth sy'n gysylltiedig â pherson naturiol adnabyddedig neu adnabyddadwy ('testun data'). Mae person naturiol adnabyddadwy yn un y gellir ei adnabod, yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, yn arbennig wrth gyfeirio at ddynodydd megis enw, rhif adnabod, data lleoliad, dynodydd ar-lein neu at un neu fwy o ffactorau sy'n benodol i hunaniaeth gorfforol, ffisiolegol, enetig, feddyliol, economaidd, ddiwylliannol neu gymdeithasol y person naturiol hwnnw. Mae unrhyw recordiadau fideo neu sain o gyfranogwyr yn cael eu hystyried yn ddata personol.*	☐	☒
	Os YDY, rhowch ddisgrifiad o'r data ac eglurwch pam mae angen casglu'r data hyn:		
2			
	A yw'n cynnwys data categori arbennig (yn ôl diffiniad y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data)?	**YDY**	**NAC YDY**
3	*Mae **"Data categori arbennig"** yn golygu data personol sensitif sy'n cynnwys gwybodaeth am y testunau data - (a) tras hiliol neu ethnig, (b) safbwyntiau gwleidyddol, (c) credoau crefyddol neu gredoau eraill o natur debyg,*	☐	☒

	(d) aelodaeth o undeb llafur (yn ôl ystyr Deddf yr Undebau Llafur a Chysylltiadau Llafur (Cydgrynhoi) 1992), *(e) iechyd neu gyflwr corfforol neu feddyliol,* *(f) bywyd rhywiol,* *(g) geneteg,* *(h) data biometrig (a ddefnyddir i ddibenion adnabod),*		
	Os YDY, rhowch ddisgrifiad o'r data categori arbennig ac eglurwch pam mae angen casglu'r data hyn:		
4	*(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)*		

	A fydd data o'r gweithgarwch ymchwil (data a gasglwyd, drafftiau'r traethawd ymchwil, neu ddeunyddiau i'w cyhoeddi) yn cael eu storio yn unrhyw rai o'r ffyrdd canlynol:	**BYDD**	**NA FYDD**
5	Ffeiliau llaw (h.y. ar bapur)?	☒	☐
6	Cyfrifiaduron y brifysgol?	☐	☒
7	Cyfrifiaduron cwmnïau preifat?	☐	☒
8	Cyfrifiaduron cartref neu bersonol eraill?	☒	☐
9	Gliniaduron / CDs / disgyrwyr cludadwy / cofbinnau?	☐	☒
10	Storio yn y "cwmwl" neu wefannau?	☒	☐
11	Arall – noder:	☐	☒
12	Yn achos yr holl ddata a storir, eglurwch y mesurau sydd ar waith i sicrhau diogelwch y data a gasglwyd, cyfrinachedd y data, gan gynnwys manylion gweithdrefnau gwneud copi wrth gefn, diogelu â chyfrinair, amgryptio, gwneud yn ddienw a rhoi dan ffugenw:		
	Bydd holiaduron a gwaith dosbarth yn cael ei drawsnewid i gopïau electronig wedi diwedd y cyfnod casglu data, ac yn cael ei ddinistrio (cyn ailgylchu). Bydd y gwaith yn cael ei storio ar gliniadur personol, trwy ddefnydd system Office 365 y Brifysgol – sy'n sicrhau bo'r gwaith yn cael ei storio yn ddiogel.		

	Diogelu Data		
	A fydd y gweithgarwch ymchwil yn cynnwys unrhyw rai o'r gweithgareddau canlynol:	**BYDD**	**NA FYDD**
13	Trosglwyddo data electronig mewn unrhyw ffurf?	☐	☒
14	Rhannu data ag eraill yn y Brifysgol y tu allan i'r tîm ymchwil uniongyrchol?	☐	☒
15	Rhannu data â sefydliadau eraill?	☐	☒
16	Allforio data y tu allan i'r Deyrnas Unedig neu fewnforio data o'r tu allan i'r Deyrnas Unedig?	☐	☒
17	Defnyddio cyfeiriadau, codau post, ffacsys, e-byst neu rifau ffôn personol?	☐	☒
18	Cyhoeddi data a allai ganiatáu adnabod unigolion?	☐	☒
19	Defnyddio system rheoli data?	☐	☒
20	Archifo data?	☐	☒
21	Os atebwyd BYDD i unrhyw gwestiwn, rhowch fanylion llawn, gan egluro sut y caiff hyn ei wneud yn unol â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data a'r Ddeddf Diogelu Data (2018) (ac unrhyw drefn ryngwladol gyfatebol, lle bo'n briodol):		

	(dylai'r blwch hwn fynd yn fwy wrth i chi deipio)		
22	Rhestrwch bawb fydd â hawl i weld y data a gynhyrchir trwy'r gweithgarwch ymchwil:		
	Bydd yr athrawes dosbarth yn cael mynediad i waith y disgyblion wrth gymryd rhan yn y cyfweliad. Byddwn yn trafod y gwaith yn agored.		
23	Rhestrwch bawb fydd â rheolaeth o'r data a gynhyrchir trwy'r gweithgarwch ymchwil ac a fydd yn gweithredu fel ceidwad y data:		
	Dim ond fi fel yr ymchwilydd fydd â rheolaeth o'r data.		
24	Rhowch fanylion y trefniadau storio data, yn cynnwys y mesurau diogelwch sydd yn eu lle i ddiogelu'r data, ble caiff y data eu storio, am ba hyd, ac ym mha ffurf. A fydd y data'n cael eu harchifo – os felly, sut ac os na, pam.		
	Caiff y gwaith eu storio ar gliniadur personol, trwy ddefnydd mesurau diogelwch Office 365 y Brifysgol. Byddaf yn dileu'r data unwaith mae'r ymchwil wedi dod i ben.		
25	Nodwch a fydd eich data'n cael ei storio yng Nghadwrfa Data Ymchwil PCYDDS (gweler https://researchdata.uwtsd.ac.uk/). Os felly, eglurwch. *(Yn fwyaf perthnasol i staff academaidd)*		
	-		
26	Cadarnhewch eich bod wedi darllen cyfarwyddyd PCYDDS ar reoli data (gweler https://www.uwtsd.ac.uk/library/research-data-management/)	**YDW**	☒
27	Cadarnhewch eich bod yn ymwybodol bod angen i chi gadw'r holl ddata tan ar ôl i'ch ymchwil ddod i ben neu ddiwedd eich cyllid	**YDW**	☒

ADRAN K: Datganiad

	Mae'r wybodaeth rwyf wedi'i chyflwyno yn gywir ac yn gyflawn hyd eithaf fy ngwybodaeth. Rwyf wedi ceisio nodi unrhyw risgiau a phroblemau sy'n gysylltiedig â'r gweithgarwch ymchwil ac rwyf yn cydnabod f'ymrwymiadau innau a hawliau'r cyfranogwyr. Wrth gyflwyno'r cais hwn cadarnhaf drwy hyn fy mod yn ymrwymo i sicrhau y bydd y gweithgarwch ymchwil a enwir uchod yn bodloni Cod Ymarfer Moeseg ac Integredd Ymchwil y Brifysgol sydd wedi'i gyhoeddi ar y wefan:. https://www.uwtsd.ac.uk/research/research-ethics/		
1	**Llofnod yr Ymgeisydd:**		**Dyddiad: 14/03/24**

Ar gyfer Cyflwyniadau MYFYRWYR:

2	Cyfarwyddwr Astudiaethau/ Goruchwyliwr:		**Dyddiad:**
3	Llofnod:		

Ar gyfer Cyflwyniadau STAFF:

4	Cyfarwyddwr Academaidd/ Deon Cynorthwyol:		**Dyddiad:**
5	Llofnod:		

Rhestr Wirio: Cwblhewch y rhestr wirio isod i sicrhau eich bod wedi cwblhau'r ffurflen yn unol â'r canllawiau ac wedi atodi unrhyw ddogfennaeth sy'n ofynnol:

☒	Rwyf wedi darllen y nodiadau cyfarwyddyd a ddarperir cyn cwblhau'r ffurflen.
☒	Rwyf wedi cwblhau **HOLL ADRANNAU PERTHNASOL** y ffurflen yn llawn.
☒	Cadarnhaf fod y gweithgarwch ymchwil wedi'i gymeradwyo mewn egwyddor.
☐	Rwyf wedi atodi copi o'r gymeradwyaeth derfynol/interim gan sefydliad allanol (**lle bo'n briodol**).
☐	Rwyf wedi atodi asesiad risg llawn (lle bo'n briodol) *TICIWCH HWN DIM OND OS YDYCH WEDI* ***ATODI ASESIAD RISG LLAWN***
☒	Rwy'n deall mai fy nghyfrifoldeb i yw sicrhau y bydd y gweithgarwch ymchwil a enwir uchod yn bodloni Cod Ymarfer Moeseg ac Integredd Ymchwil y Brifysgol.
☒	Cyn cychwyn casglu data rwy'n deall ei bod yn rhaid i'r holl ddogfennau sydd wedi'u hanelu at ymatebwyr (yn cynnwys taflenni gwybodaeth, ffurflenni cydsynio, holiaduron, rhaglenni cyfweliadau ac ati) gael eu cadarnhau gan y Cyfarwyddwr Astudiaethau/Goruchwyliwr, y tiwtor modwl neu'r Cyfarwyddwr Academaidd.

MYFYRWYR YMCHWIL YN UNIG Ar ôl ei chwblhau, cyflwynwch y ffurflen hon trwy'r **Porth Coleg Doethurol ar MyTSD** (https://mytsd.uwtsd.ac.uk).
MYFYRWYR YMCHWIL A STAFF YN UNIG Wrth brosesu'r cais hwn rhaid cyflwyno pob gohebiaeth sy'n ymwneud â'r cais yn ysgrifenedig a'i hanfon drwy e-bost i pgresearch@uwtsd.ac.uk, gyda'r teitl 'Cymeradwyaeth Foesegol' a'ch enw i ddilyn.
Dylai **MYFYRWYR AR RAGLENNI ISRADDEDIG NEU RAGLENNI MEISTR A ADDYSGIR** gyflwyno'r ffurflen hon (a chael y canlyniad) trwy systemau a eglurir i chi gan y goruchwyliwr/ arweinydd modwl.